

ת"פ 62943/01/19 - מדינת ישראל נגד צחי בן מוחה

בית משפט השלום בקריות

ת"פ 62943-01-19 מדינת ישראל נ' בן מוחה
ת"פ 64348-12-18 מדינת ישראל נ' בן מוחה

בפני	כבוד השופטת סימי פלג קימלוב
מאשימה	מדינת ישראל
נגד	
נאשם	צחי בן מוחה

החלטה

בקשה לחזרה מהודאה

הבקשה וההליך המשפטי עד כה

1. בפני בקשה לחזרה מהודאה וזאת לאחר שהנאשם הורשע לאחר הודאתו בעובדות כתב האישום בתיק הפלילי שמספרו 62943-01-19 (להלן: "התיק המוביל") וצירף תיק פלילי נוסף שמספרו 64348-12-18 והורשע לאחר הודאתו בתיק זה (להלן: "תיק הצירוף").
2. הנאשם הורשע בתיק המוביל בעבירת גניבה - עבירה לפי סעיף 384 לחוק העונשין, תשל"ז - 1977 (להלן: "חוק העונשין") וכן עבירה של החזקת סכין - עבירה לפי סעיף 186 (א) לחוק העונשין.
3. על פי עובדות כתב האישום, בתאריך 15.7.18 בשעה 20:05 בסניף פוקס בקריות בקריית ביאליק, גנב הנאשם 3 חולצות מכופתרות בשווי של 117.90 ₪ וסניף המשביר גנב חולצה של דלתא בשווי של 80 ₪, בכך שנטל אותם ויצא איתם מחוץ לסניפים ומבלי לשלם בעדם. בהמשך, נתפס הנאשם כשהוא מחזיק על גופו סכין מטבח באורך של 10 ס"מ לערך וזאת מחוץ לביתו או חצריו ולא הוכיח כי החזיקה למטרה כשרה.
4. בתיק הצירוף הורשע הנאשם בשני אישומים בעבירות גניבה על פי סעיף 384 לחוק העונשין. על פי עובדות האישום הראשון בתאריך 3.4.18 בשעה 16:38 או בסמוך לכך, בקניון לב המפרץ נכנס הנאשם לסניף רשת "תמנון", נטל ונשא בגדי ילדים בסך של 129.50 ₪, עבר את קו קופות הסניף מבלי לשלם עבור המוצרים. בהמשך בשעה 18:40 נכנס הנאשם לסניף רשת "קסטרו", נטל ונשא ארנק עור בסך של 99.90 ₪ ועבר את קו הקופות מבלי לשלם עבור המוצר.
5. על פי עובדות האישום השני, בתאריך 15.4.18 בשעה 15:20, נכנס הנאשם לסניף רשת שופרסל בטבעון, נטל

עמוד 1

ונשא הנאשם שלושה בקבוקי סירופ מיפל בשווי של 128.80 ₪ והגיע לקופת הסניף. באותן הנסיבות שילם הנאשם עבור מספר מוצרי מזון ועבר קו קופות מבלי לשלם עבור הבקבוקים. בהמשך, עת המתין הנאשם במשרדי הקב"ט במקום, נטל הנאשם שטר של 20 ₪ ממגירת הקב"ט וניסה לשללו מבעליו. באותן נסיבות הורתה השוטרת לנאשם כי ישיב את השטר למקומו.

6. ביום 4.2.19 הנאשם לא התייצב לדיון שנקבע בעניינו ולדיון התייצבה אמו ומסרה לבית המשפט כי אין לה כל קשר עם הנאשם וכי הנאשם ברח מן הארץ להודו. עוד מסרה אמו של הנאשם ששילמה לנפגעי העבירות המצוינים בכתב האישום.

7. הדיון נדחה מעת לעת וביום 2.6.19 התקיים דיון בנוכחות הנאשם. הנאשם מסר לבית המשפט את הדברים הבאים: **"קראתי את כתב האישום. היתה כוונה לעשות הסדר מותנה ולא להגיע לבית המשפט. זה לא הסתדר ולכן אני בבית המשפט. הודיתי ב - 3 בקבוקים של הרוטב מיפל במסגרת ההסדר המותנה וגם על גניבת הבגדים מהחנות ניתן לי קנס לשלם ושילמתי אותו כל חודש ומשטרת ישראל לא עמדה בהסכם...המוצרים הוחזרו לכל המקומות ולא נשארו אצלי ושילמתי את הקנס".**

הדיון נדחה על מנת לאפשר למאשימה לבדוק טענותיו של הנאשם.

8. ביום 8.9.19 התייצב הנאשם לדיון וביקש כי ימונה לו סנגור וזאת בשל העובדה שהוא מיוצג על ידי הסנגוריה הציבורית בתיק אחר. בהחלטתי קבעתי כי מאחר ושוכנעתי שהנאשם אינו יכול לייצג את עצמו אני מורה על מינוי הסנגוריה הציבורית לייצג את הנאשם.

9. ביום 10.11.19 נדחה הדיון לבקשת הסנגור שמונה מטעם הסנגוריה הציבורית וזאת על מנת להידבר עם המאשימה.

10. ביום 17.12.19 הודה הנאשם בתיק המוביל, הורשע וצירף תיק נוסף וזאת במסגרת הסדר טיעון אליו הגיעו הצדדים. הצדדים הודיעו לבית המשפט את הדברים הבאים: **"הגענו להסדר טיעון לפיו הנאשם יודה בעובדות כתב האישום בתיק זה, יורשע ויצרף תיק נוסף שמספרו 64348-12-18 שגם קבוע בפני מותב זה. כך הוסכם לגבי העונש: 4 חודשי מאסר שירוצו בדרך של עבודות שירות בכפוף לחוות דעת הממונה על עבודות השירות, קנס כספי, מאסר על תנאי ופיצי לשיקול דעת בית המשפט".**

בית המשפט הודיע לצדדים כי אינו כבול להסדר הטיעון ולהסכמות ביניהם והנאשם אמר את הדברים הבאים:

"אני קראתי את כתב האישום וכן את כתב האישום בתיק הצירוף. אני מודה בעובדות שני כתבי האישום. אני רוצה לומר לפני משורת הדין אם ניתן למחוק את התיקים של הסדר הטיעון

שהיו אמורים להימחק. שילמתי את הקנס. אחרי שבית המשפט מסביר לי את העובדה שבית המשפט הוא לא חלק מהסדר הטיעון ושואל אותי האם אני מסכים להסדר הטיעון ומאשר את הדברים ומודה בעובדות כתבי האישום אני אומר שאני מודה בעובדות כתבי האישום".

11. הנאשם הופנה לקבלת חוות דעת של הממונה על עבודות השירות וביום 25.12.19 התקבלה חוות דעת של הממונה על עבודות השירות. בחוות הדעת ציין הממונה על עבודות השירות כי לא נמצא לנאשם מקום להשמה בעבודות שירות בשל חוות דעת רופא לעניין מצבו הרפואי של הנאשם וכי הנאשם בעל רקע פסיכיאטרי ולא הציג בדיקה רפואית עדכנית המעידה על כשירותו של הנאשם לשאת מאסר בדרך של עבודות שירות.

12. ביום 9.1.20 הוגשה על ידי הסנגור בקשה לדחיית מועד הדיון וזאת לצורך המצאת מסמך רפואי עדכני לממונה על עבודות השירות. בית המשפט נעתר לבקשה.

13. ביום 30.1.20 התקבלה חוות דעת נוספת של הממונה על עבודות השירות לפיה לנאשם לא נמצא מקום להשמה בעבודות שירות וזאת כיוון שהנאשם לא העביר חוות דעת רפואית עדכנית למרות שהתבקש לעשות כן.

14. ביום 3.2.20 התקיים דיון במעמד הצדדים והנאשם באמצעות סנגורו ביקש לחזור מהודאה. הסנגור טען שהנאשם **טעה בשיקוליו** עת הסכים להודות במסגרת הסדר הטיעון (ההדגשה שלי ס.פ.ק.). הוסיף וטען הסנגור: **"רצונו החופשי לטעמי לא בא לידי ביטוי וזאת בין היתר ובעיקר לאור הבעיה הנפשית ממנה הוא סובל. הנאשם מבקש למעשה לנהל את משפטו ולהוכיח את צדקתו, יש לו טענות רבות לגבי האישומים העומדים כנגדו. לשאלת בית המשפט: איך זה בהיותו מיוצג מסתדר עם הטענות להוכיח צדקתו, אני משיב שטענות אלה לא נולדו פתאום היום אך הנאשם סבור כי יש באפשרותו להוכיח חפותו. הוא טען גם במשטרה טענות אלה. יש גם טענות לעניין הסכין שנתפסה".**

15. באשר לטענותיו של הנאשם טען הסנגור כי הנאשם טוען כי החיפוש שנערך עליו שבעקבותיו נתפסה הסכין אינו חוקי שכן נערך על ידי שומר בקריון ללא סמכות לערוך חיפוש. באשר לעבירות הגניבה הנאשם טוען שלא גנב וכי הדברים שנתפסו בחיפוש אינם גנובים. באשר לתיק הצרופ טען הסנגור כי הנאשם טוען שלא גנב וכי היה הסדר מותנה לגבי שני האישומים. הסנגור ביקש להבהיר כי בקשת הנאשם להחזרה מהודאה מתייחסת לתיק המוביל ולא לתיק הצירוף.

עמדת המאשימה

16. המאשימה טענה כי הסדר הטיעון בין הצדדים הושג לאחר משא ומתן בין הצדדים שכלל החלפת תכתובות ושיחות עם סנגורו של הנאשם וכן התקיימה פגישה של ב"כ הסנגור עם ראש לשכת התביעות זבולון. ב"כ המאשימה טען שהנאשם העלה טענותיו רק לאחר שהתברר שקיים ספק בדבר כשירותו של הנאשם לבצע את עבודות השירות וזאת נוכח העובדה שלא הוגשו מסמכים רפואיים בעניינו של הנאשם. לפיכך, עתר ב"כ המאשימה לכבד את הסדר הטיעון ולדחות הבקשה לחזרה מהודאה.

דין והכרעה

המסגרת הנורמטיבית

17. סעיף 153 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (**להלן: חוק סדר הדין הפלילי**) קובע כדלקמן:

"(א) הודה הנאשם בעובדה, אם בהודיה שבכתב לפני המשפט ואם במהלך המשפט, רשאי הוא בכל שלב של המשפט לחזור בו מן ההודיה, כולה או מקצתה, אם הרשה זאת בית המשפט מנימוקים מיוחדים שיירשמו.

(ב) התיר בית המשפט לנאשם לחזור בו מהודייתו אחרי הכרעת הדין, יבטל בית המשפט את הכרעת הדין במידה שיסודה בהודיית הנאשם ויחדש את הדיון אם הדבר מתחייב מן הנסיבות".

18. על פי ההלכה הנוהגת שנקבעה בע"פ 3754/91 מדינת ישראל נ' סמאחת, פ"ד מה(5) 798 (1991) (**להלן: "עניין סמאחת"**), כאשר נאשם מבקש לחזור בו מהודאתו עובר לגזר הדין, די בכך ש"סובר הנאשם כי טעה בשיקוליו בעת שהודה, והמטרה האחת והיחידה העומדת ביסוד בקשתו היא כי תינתן לו הזדמנות להוכיח את חפותו, כי אז נכון וראוי הוא שלא להכביד תמיד במשקלם של אותם "נימוקים מיוחדים", הנדרשים בסעיף 153(א) הנ"ל" (שם, בעמ' 802).

19. השאלה המכרעת היא הסיבה לבקשת הנאשם לחזור בו מהודאתו והאם מדובר ברצון כן ואמיתי להוכיח את חפותו, או שמא מדובר בתכסיס, שנועד להשיג רווח דיוני-משפטי (ראו לדוגמה: רע"פ 2292/08 **אמסלם נ' מדינת ישראל** (30.09.2009)).

המבחן המהותי, אשר על פיו תוכרע בקשת הנאשם לחזור בו מהודאתו, הוא מבחן המניע - האם מדובר ברצון כן ואמיתי מצד הנאשם לחזור בו מהודאת שווא שמסר, ולהוכיח את חפותו, או שמא מדובר במהלך טקטי שנועד לגרוף תועלת משפטית כלשהי. מבחן העיתוי איננו אלא כלי עזר משפטי באמצעותו בוחן בית המשפט אם כוונתו של הנאשם היא הוכחת חפותו או שמא מהלך טקטי (ע"פ 6349/11 **גנס שניידר (נשימוב) נ' מ"י** (10.6.2013)).

20. הטיעון כי בכוונתו להעלות טענות הגנה נדונה במסגרת ע"פ 8777/18 **פלוני נ' מדינת ישראל** (29.10.2019). בית המשפט העליון נדרש לנאשם שביקש לחזור בו מהודאתו בעובדות כתב האישום לפני מתן גזר הדין. המערער ביקש להסתמך על הגישה המקלה שנקבעה בעניין סמאחת הנ"ל. בית המשפט העליון קבע את הכלל לפיו:

"לנאשם יש אמנם זכות מלאה לכפור בעובדות כתב האישום ולנהל הוכחות, אך משבחר להודות בהן הוא לא יוכל עוד לחזור בו מהודאתו, אלא מסיבות מיוחדות שלדעת בית המשפט מצדיקות חזרה כאמור. אפשרות מוגבלת זו לחזרה מהודאה ממחישה את העיקרון המשפטי אותו אימצו מבראשית, לפיו "הדין הפלילי אינו [...] משחק אשקוקי שבו מהלך אחד בלתי נכון קובע את גורל המשחק" (ע"פ 1/48 סילוסטר נ' היועץ המשפטי לממשלת ישראל, פ"ד א 5, 18 (1948)), ולצד זאת את העיקרון

המשפטי האחר - והחשוב לא פחות - אשר קובע כי הפרוצדורה הנהוגה בבתי המשפט איננה "תכנית כבקשתך" (ראו ע"א 5400/18 מיר נ' מירון, פסקה 1 לפסק דיני (28.1.2019)). היטיב לנסח זאת השופט נ' הנדל, באומרו: "הנאשם אינו בגדר 'סוחר בשוק' המשפט הפלילי. הוא אינו [...] בן חורין לעבור מהודאה לכפירה בכל עת אשר יחפוץ" (ראו ע"פ 3227/10 פלוני נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 4 (24.1.2011)).

21. פסקי דין רבים עסקו בהיבטים השונים והנסיבות שבהן יותר לנאשם לחזור בו מהודאתו. ראו לעניין זה: ע"פ 3227/10 פלוני נ' מדינת ישראל (24.01.2011); ע"פ 5622/03 פלוני נ' מדינת ישראל (19.01.2004); ע"פ 6349/11 גנס שניידר (נשימוב) נ' מדינת ישראל; ע"פ 3991/04 רגבי נ' מדינת ישראל; ע"פ 10518/06 מירון נ' מדינת ישראל.

22. בענייננו, הודאת הנאשם ניתנה במסגרת הסדר טיעון. החשש במקרים כגון דא הוא כי הודאת הנאשם, שניתנה במסגרת של הסדר טיעון, היתה הודאת שווא, וכי הנאשם בחר להודות במיוחד לו חרף אמונתו הכנה בחפותו. לעניין זה אפנה לדיון נרחב בסוגיה זו למאמרו של עמי קובו נאשמים בלתי עקביים בבתי המשפט (תש"ע). וכן ראו ע"פ 1958/98 פלוני נ' מדינת ישראל וכן ע"פ 1958/98 פלוני נ' מדינת ישראל. בעניין זה יתכנו מקרים שלא יהיה מקום להתיר לנאשם לחזור מהודאה שניתנה בעקבות עריכת הסדר טיעון ואולם נכון יהיה לאפשר לו לחזור מההסכמה שנתן לעונש במסגרת הסדר הטיעון אם חל שינוי במערך הנתונים עליהם התבסס בעת שנערך הסדר הטיעון (ראו: ע"פ 1421/10 פלוני נ' מדינת ישראל).

מן הכלל אל הפרט

23. לאחר ששמעתי טיעוני הצדדים שוכנעתי כי דין הבקשה להידחות. סבורני כי בקשת הנאשם לחזרה מהודאה מונעת מאי שביעות רצונו של הנאשם מהעונש המוסכם ולא מרצון כן ואמיתי להוכיח חפותו. בענייננו דומה כי הסדר הטיעון נשקל על ידי ההגנה בכובד ראש. לא נטען שהסנגור לא שיתף את הנאשם בפרטי ההסדר ואף אציין שהגם שהנאשם התייחס בהודאתו בפני בית המשפט לשני האישומים שבכתב האישום המצורף, הרי שלא התייחס לתיק מושא הבקשה לחזור מהודאה. חזקה, שלו היו לנאשם טענות כנגד הסדר הטיעון ביחס לתיק המוביל, היה מציין זאת בדבריו כפי שהביע טרזניה באשר לתשלום קנס על ידו במסגרת הסדר מותנה שלא יצא בסופו של דבר לפועל בשל אי התאמה להליך של הסדר מותנה.

24. נסיבות מתן ההודאה מצביעות על כך שהנאשם הבין היטב את הסדר הטיעון שהוצע לו ואת הודאתו אשר נבעה מרצון חופשי. הסנגור ציין בטיעונו כי הנאשם טעה בשיקוליו עת הסכים להסדר הטיעון ולא פורט מעבר לכך. לא זו אף זו, שלאחר שהתקבלה חוות דעת הממונה על עבודות השירות ביום 25.12.19, שם צוין לראשונה כי לנאשם רקע פסיכיאטרי, הגיש הסנגור בקשה לדחיית הדיון על מנת לאפשר לנאשם להמציא לממונה על עבודות השירות מסמכים עדכניים אשר לא הוגשו נכון לעת הזו. תחת זאת, הנאשם ביקש לחזור מהודאה תוך שצוין כי לנאשם טענות משפטיות באשר לחוקיות החיפוש וכי הנאשם לא גנב את החפצים המצוינים בכתב האישום ואשר נתפסו. הנאשם היה מיוצג על ידי הסנגור מתחילת ההליך ויש להניח שחומר החקירה היה בידי הסנגור ונלמד על ידי הסנגור שעה שהסכים להסדר הטיעון.

25. כאמור, לראשונה הובא לידיעת בית המשפט כי הנאשם סובל מבעיות נפשיות מהאמור בחוות הדעת של הממונה על עבודות השירות. ההגנה במסגרת טיעוניה טענה כי יש לאפשר לנאשם לחזור מהודאה בין היתר מאחר והודאתו נבעה שלא מרצון חופשי לאור מצבו הפסיכיאטרי. עיינתי במסמכים הרפואיים שהוגשו לעיוני ולא שוכנעתי כי יש בכך כדי להוות נימוק לקבלת הבקשה. הגם שעולה מהמסמכים כי לנאשם הפרעה נפשית הרי שלא מצאתי קשר בין האמור במסמכים הרפואיים לבין הודאת הנאשם בפני. מעבר לנדרש אציין כי מדובר במסמכים רפואיים משנת 2008 ולא מסמכים עדכניים ולפיכך, אין ליתן לכך כל משקל במסגרת הבקשה שלפני. בשולי הדברים אציין כי האמור במסמכים הרפואיים מעיד דווקא על אי רצונו של הנאשם לבצע עבודות שירות וזאת בניגוד להסכמתו עובר להסדר הטיעון ולדבריו בפני בית המשפט.

26. סיכומי של דבר שאני סבורה שיש לדחות את הבקשה לחזרה מהודאה. אני קובעת לטיעונים לעונש ליום 21.6.20 שעה 08:30. הממונה על עבודות השירות יזמן את הנאשם בשנית ויגיש חוות דעת לתיק בית המשפט יומיים לפני המועד שנקבע.

המזכירות תמציא לצדדים ולממונה על עבודות השירות.

ניתנה היום, ו' אייר תש"פ, 30 אפריל 2020, בהעדר הצדדים.